

Posudek na diplomovou práci Elišky Konopáskové „Genderové rozdíly v delikvenci mládeže“

Diplomová práce se zaměřuje na téma v poslední době poměrně populární, a tím jsou genderové rozdíly v delikvenci mládeže. Autorka si jako východisko zvolila perspektivu obecné teorie napětí, která jí v tomto ohledu nabízí velký prostor pro tvorbu hypotéz, které lze empiricky testovat na selfreportových datech, tedy i na zvoleném datasetu pro sekundární analýzu z výzkumu ISRD-3.

Než přistoupím k hodnocení obsahové stránky diplomové práce, je bohužel nutno zmínit formální nedostatky. Autorka byla při dokončování práce v časové tísní, což se velmi negativně odráží v celém textu a zejména v pasážích, které byly dopisovány jako poslední. Text je plný překlepů, velmi časté jsou chyby v interpunkci i špatné tvary slov, ale vyskytují se také nedokončené nebo nesmyslné věty, text je občas nesouvislý, kdy jednotlivé části na sebe nenasazují, a častější je i opakování téhož (byť jinými slovy) krátce po sobě. Autorka nejspíše na poslední chvíli ještě některé oddíly přesouvala, takže vznikly problémy se správností odkazů na grafické prvky, ale i úvodními pasážemi kapitol, které pak neodpovídají tomu, co následuje. I přes zajímavé téma je tak četba práce pro čtenáře dosti utrpením a v tomto ohledu je na hraně obhajitelnosti.

Z obsahového hlediska je práce koncipována jako klasická teoreticko-empirická studie. V teoretické části se autorka věnuje vývoji teorií napětí a pak především obecné teorii napětí, která je pro ni klíčová. Čerpá zejména ze základních textů od Agnewa a kol., což je v pořádku, nicméně neškodilo by pokusit se zařadit i další relevantní zahraniční zdroje.

Metodologická část se věnuje obecně zkoumání delikvence, metodě selfreportu a výzkumu ISRD. Tyto pasáže sice s tematikou souvisejí, nicméně v kontextu diplomové práce úplně potřebné nejsou. Následuje pasáž o vymezení výzkumných hypotéz, která je poměrně nepřehledná a měla by být lépe strukturována, aby čtenář ideálně na první pohled viděl, jaké hypotézy jsou formulovány (a nejlépe i v pořadí, v jakém jsou pak testovány).

Analytická část se po shrnutí hypotéz a popisu dat nejprve věnuje delikvenci, konstrukci závislé proměnné a genderovým rozdílům v delikvenci. Následuje testování jednotlivých hypotéz. Zde by bylo vhodné přehledně uvést, jak bude analýza probíhat a proč a jak budou modely navrženy (a proč). Samotné analýzy jsou provedeny a interpretovány většinou korektně. Z určitých pochybení lze jmenovat třeba následující problémy. V první rovnici na str. 44 chybí interakční člen a ačkoli autorka zkraje správně interpretuje, že morálka má silnější vztah k delikvenci pro dívky, následně tento vztah obrací. Také nepovažuji za vhodné nazývat škálu morálky „sklonem k delikvenci“, což jednak není korektní, jednak to mate čtenáře. V tabulce 14 by pak bylo vhodnější uvádět řádková %, čímž by se autorka nejspíše vyvarovala i několika chybných tvrzení v následné interpretaci. Z grafu 6 je pak zřejmé, že autorka počítala průměrový index, nikoli kumulativní. Grafy by celkově mohly být úhlednější (např. graf 2) a pro prezentaci kardinální proměnných měl být zvolen histogram (nikoli sloupcový graf).

Závěr práce je pak stručným shrnutím výsledků, některých limitů práce a nástinu, co by bylo zajímavé ještě zkoumat.

Navrhnout celkové hodnocení je u této práce poměrně obtížné. Osobně věřím, že po důkladné korektuře by autorka byla schopná odstranit většinu zmíněných nedostatků a práce by mohla získat pozitivní hodnocení. Proto i přes výše uvedené problémy navrhuji hodnocení **dobře**.